

Bruselj, 19. maj 2017
(OR. en)

9381/17

DEVGEN 103
ACP 50
RELEX 428
SOC 405
WTO 116
COMER 71
FDI 9

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 19. maj 2017

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 9002/17

Zadeva: Trajnostne vrednostne verige v sektorju oblačil
– sklepi Sveta (19. maj 2017)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o trajnostnih vrednostnih verigah v sektorju oblačil, ki jih je Svet sprejel na 3540. seji 19. maja 2017.

Sklepi Sveta o trajnostnih vrednostnih verigah v sektorju oblačil

1. Svet opozarja na dejstvo, da je približno 75 milijonov ljudi po vsem svetu zaposlenih v sektorju tekstila in oblačil. Večina delovne sile je v državah v razvoju, kjer 75 % delavcev v tem sektorju predstavljajo ženske in dekleta, dobavne verige pa pogosto vključujejo delavce na domu. Svet priznava potencial sektorja kot gonila razvoja in emancipacije, hkrati pa se zaveda zapletenosti vrednostne verige v sektorju oblačil ter velikih ekonomskih, socialnih in okoljskih izzivov, ki izvirajo iz njega, kot so nizke plače, neuveljavljanje pravic delavcev, vključno s svobodo združevanja in kolektivnih pogajanj, slaba varnost stavb, škodljive posledice nevarnih kemikalij ali netrajnostna raba virov. Nesreče s smrtnimi izidi v sektorju oblačil, denimo tista izpred štirih let, ko se je porušila tovarna Rana Plaza v Bangladešu, opozarjajo na pomen spodbujanja bolj trajnostnih vrednostnih verig v sektorju oblačil in reševanja posebnih izzivov v tem sektorju. Svet skladno s ciljem trajnostnega razvoja št. 8.7 poziva k ukrepom za odpravo prisilnega dela, sodobnega suženjstva in trgovine z ljudmi ter prepoved in izkoreninjenje najhujših oblik dela otrok v sektorju oblačil. Poleg tega poudarja pomen preprečevanja kršitev človekovih pravic in spodbujanja družbene odgovornosti podjetij/odgovornega poslovnega ravnanja¹, vključno s socialnimi in okoljskimi standardi ter dostojnim delom v sektorju oblačil. Bistvenega pomena je, da se ti standardi in načela uporabljajo v celotni vrednostni verigi v sektorju oblačil.

¹ EU družbeno odgovornost podjetij in odgovorno poslovno ravnanje uporablja kot sopomenki. V strategiji EU za družbeno odgovornost podjetij iz leta 2011 je bila družbena odgovornost podjetij opredeljena kot „odgovornost podjetij za njihove učinke na družbo“, poleg tega pa je bilo poudarjeno, da „bi za dosledno izpolnjevanje družbene odgovornosti podjetja morala imeti vzpostavljen postopek za vključevanje socialnih, okoljskih in etičnih vprašanj ter vprašanj človekovih pravic in potrošniških vprašanj v svoje poslovanje in osrednjo strategijo v tesnem sodelovanju z interesnimi skupinami“.

2. Svet opozarja na sklepe z dne 12. maja 2016 o EU in odgovornih globalnih vrednostnih verigah, v katerih je podprl prizadevanja pri spodbujanju odgovornih dobavnih verig s pobudami, kot je pobuda EU za oblačila. Svet pozdravlja delovni dokument služb Komisije na temo trajnostnih vrednostnih verig v sektorju oblačil v okviru ukrepov razvojne politike EU² kot pomemben prvi korak na poti k nadaljnjim ambicioznim prizadevanjem v sektorju oblačil, ki bodo presegla razvojno sodelovanje. Poudarja potrebo po boljšem proaktivnem sodelovanju v EU in v tujini, da se okrepijo odgovorne in trajnostne dobavne verige, ter podpira prizadevanja za spodbujanje trajnostne proizvodnje in trajnostne potrošnje tako pri javnih kot zasebnih akterjih ter dostojnega dela, kot je poudarjeno v novem evropskem soglasju o razvoju, Agendi 2030 in ciljih trajnostnega razvoja.
3. Svet v tem smislu poziva Komisijo, naj promovira orodja za obveščanje potrošnikov in spodbuja družbeno odgovornost podjetij/odgovorno poslovno ravnanje, tudi s skrbnimi pregledi, ki jih izvajajo podjetja v svojih dobavnih verigah. Potrebno je tesnejše sodelovanje v okviru obstoječih pobud več deležnikov na evropski ravni, da bi se spodbudila širša zavezanost družbeni odgovornosti podjetij/odgovornemu poslovnemu ravnanju v sektorju oblačil in s tem preprečila diskriminacija podjetij, ki že zdaj ravna na trajnosten način, tudi prek prostovoljnih shem, kot je znak EU za okolje. Svet poleg tega poudarja, da morajo imeti podjetja EU možnost sodelovanja v predkonkurenčni fazi, kar bi omogočilo zmanjšanje tveganja v dobavni verigi.
4. Svet se zavzema za ratifikacijo in učinkovito izvajanje mednarodnih konvencij o delu, kot so temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela (MOD), in ponovno poudarja, da je zavezan mednarodno priznanim smernicam in načelom, zlasti vodilnim načelom ZN o podjetništvu in človekovih pravicah, tristranski deklaraciji MOD o načelih za večnacionalne družbe in socialno politiko, smernicam OECD za večnacionalne družbe, globalnemu dogovoru ZN, pa tudi večstranskim okoljskim sporazumom.

² Dok. 8492/17 – SWD(2017) 147 final.

5. Razvojno sodelovanje je lahko učinkovito orodje za izboljšanje trajnosti vrednostne verige v sektorju oblačil. Za trajnostno vrednostno verigo v sektorju oblačil bi si morali prizadevati vlade, organizacije civilne družbe, svetovna in lokalna podjetja, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji, socialni partnerji v državah proizvajalkah in mednarodne organizacije, med drugim tudi v okviru dvostranskih in regionalnih programov in projektov. Ta prizadevanja bi lahko prispevala tudi k spodbujanju uporabe primarnih surovin, s katerimi se trajnostno gospodari, in visokokakovostnih sekundarnih surovin, pa tudi ponovne uporabe in recikliranja oblačil in tekstilij.
6. Svet pozdravlja dejstvo, da je EU v okviru razvojnega sodelovanja namenila več podpore trajnosti v sektorju oblačil. Svet podpira ukrepe, s katerimi bi zlasti v sodelovanju s podjetji, poslovnimi združenji, organizacijami civilne družbe in socialnimi partnerji ter s krepitvijo sodelovanja in izmenjave znanja med deležniki spodbujali in razširjali družbene in okoljske najboljše prakse glede odgovornega upravljanja vrednostnih verig v sektorju oblačil. Komisijo in države članice EU spodbuja, naj storijo več za večjo obveščenost potrošnikov in javnih naročnikov, da bi tako spodbujali trajnostno in odgovorno potrošnjo.
7. Svet podpira potekajoča prizadevanja za pravice otrok ter boljši ekonomski položaj žensk in deklet v tem sektorju, vključno v okviru izvajanja akcijskega načrta EU za enakost spolov za obdobje 2016–2020³. V njem je poudarjeno, da so potrebni ukrepi za spodbujanje enakosti spolov, podporo pri usposabljanju in pridobivanju znanj delavk v sektorju oblačil, odziv na nadlegovanje na delovnem mestu ter spodbujanje nediskriminacije, enakega dostopa žensk do produktivne zaposlenosti, dostojnega dela in enakega plačila.

³ Dok. 12249/15 – SWD(2015) 182 final.

8. Svet znova opozarja na pomen, ki ga EU pripisuje spodbujanju delavskih pravic in dostojnemu delu, in priznava, da k temu pomembno prispeva socialni dialog, tudi globalni socialni dialog v okviru mednarodnih okvirnih sporazumov. Poudarja vidno vlogo razvojnega sodelovanja EU pri podpori vladam držav proizvajalk ter drugim akterjem, kot so organizacije civilne družbe, socialni partnerji in zasebni sektor, pri prenosu in implementaciji mednarodnih standardov v nacionalno delovno in okoljsko pravo, pa tudi pri podpori in spremljanju učinkovitega izvrševanja teh standardov, med drugim tudi v tovarnah.
9. Svet poudarja pomen sledljivosti kemikalij, ki se uporabljajo v sektorju oblačil in so prisotne na končnih oblačilnih izdelkih, da bi dosegli okolju prijazno upravljanje s kemikalijami, naravnimi vlakni ter vsemi odpadki in viri v sektorju oblačil. Trajnostna proizvodnja, ki učinkovito porablja vire, vključno s spodbujanjem ciklov nestrupenih materialov, je potrebna, če želimo uresničiti krožno gospodarstvo in zagotoviti večjo ponovno uporabo in recikliranje v sektorju oblačil. Tudi spodbujanje varnega delovnega okolja je ključno za preprečevanje zdravju škodljivi izpostavljenosti delavcev škodljivim in strupenim snovem.
10. Svet spodbuja Komisijo, naj podpre prizadevanja za večjo preglednost in sledljivost v dobavnih verigah v sektorju oblačil, na primer z usklajevanjem z dejavnostmi, ki so v teku v državah članicah, in mednarodnimi pobudami sektorja, ter pozdravlja nove smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne dobavne verige v sektorju oblačil in obutve. Skladno z 8. in 12. ciljem trajnostnega razvoja Svet poudarja pomen zavzemanja za dostojno delo in spodbudno okolje za odgovorna podjetja, pa tudi pomen spodbujanja podjetij, zlasti velikih in nadnacionalnih družb, da prevzamejo trajnostne prakse, tudi z vključevanjem informacij o trajnosti v poročila, ter obveščajo svoje stranke in z njimi krepijo odnose. Ta prizadevanja bodo vodila tudi do več informacij in v večjo preglednost na različnih stopnjah dobavne verige v sektorju oblačil, vključno o družbenih in okoljskih pogojih. Ozaveščenost potrošnikov o tovrstnih informacijah je pomemben korak k bolj trajnostnim vrednostnim verigam v sektorju oblačil.

11. Svet opozarja na obstoječi pravni okvir na ravni EU, ki ureja sektor oblačil, in poziva k večji usklajenosti med razvojnim sodelovanjem ter okoljsko, delovno, trgovinsko politiko in drugimi instrumenti zunanje politike, da bi spodbujali trajnostne vrednostne verige v sektorju oblačil. Poudarja tudi, da bi moralo delo, ki poteka pod obstoječim okvirom politike EU, prispevati k usklajenosti politik za razvoj. Sinergije med razvojnim sodelovanjem, okoljskimi in delovnimi politikami ter trgovinskimi orodji lahko skupaj vplivajo na razvoj v sektorju oblačil. Svet pozdravlja sistematično vključevanje in implementacijo trgovinskih in trajnostno-razvojnih določb v vse trgovinske sporazume EU, tudi sporazume z državami v razvoju, in poziva Komisijo, naj zagotovi učinkovito izvajanje teh določb. Tudi učinkovita uporaba trgovinskih in trajnostno-razvojnih poglavij in drugih orodij v podporo trajnostnemu razvoju je pomembna za izboljšanje okoljskih in delovnih standardov ter trajnostnih praks javnega naročanja v sektorju oblačil. Prihodnja strategija EU za pomoč trgovini bi morala prispevati k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. Svet Komisijo spodbuja, naj vzdržuje in okrepi dialog z upravičenci do sporazuma „vse razen orožja“ za preprečevanje resnih in sistematičnih kršitev človekovih pravic in temeljnih standardov dela, kot se je nedavno izkazalo v okviru trajnostnega sporazuma z Bangladešem.
12. Svet poudarja, da sta zaveza vlad držav proizvajalk, da bodo vzpostavile in izvajale ustrezni pravni in regulativni okvir za sodelovanje podjetij, in zavezanost vseh zadevnih deležnikov trajnostnim vrednostnim verigam ključni za konkretne izboljšave. Komisijo zato poziva, naj z ambicioznim in hitrim izvajanjem okrepi svoja prizadevanja v podporo trajnostnim vrednostnim verigam v sektorju oblačil, in se seznanja z resolucijo, v kateri je EP pozval k celovitemu ukrepanju v tem sektorju. Poziva jo tudi, naj se obravnave trajnostne vrednostne verige v sektorju oblačil loti na celovit način ter poleg razvojnega sodelovanja naslovi tudi spodbujanje varne, okolju bolj prijazne in pravične oblačilne industrije.